

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Legjislatura IV
Sesioni pranveror

Mbledhja e jashtëzakonshme e Kuvendit
P- 114
Prishtinë, më 21 prill 2013, ora 20:00

PROCESVERBAL

**I MBLEDHJES SË JASHTËZAKONSHME TË KUVENDIT TË REPUBLIKËS SË
KOSOVËS, E MBAJTUR MË 21 PRILL 2013**

Mbledhjen e kryesoi Jakup Krasniqi, kryetar i Kuvendit, ndërsa i ndihmoi Xhavit Haliti, nënkryetar i Kuvendit.

Kryetari i hapi punimet e mbledhjes së jashtëzakonshme të Kuvendit të Republikës së Kosovës, sipas kërkesës së kryeministrit të Republikës së Kosovës, z. Hashim Thaçi.

Kuvendi i zhvilloi punimet me këtë:

Rend dite

1. Raportimi i kryeministrit të Republikës së Kosovës në Kuvendin e Kosovës për Marrëveshjen për normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Serbisë, e parafuar më 19 prill 2013, nga kryeministri i Republikës së Kosovës dhe kryeministri i Republikës së Serbisë

Kryetari i njoftoi deputetët e Kuvendit se kryeministri i Kosovës, z. Hashim Thaçi, i është drejtuar kryetarit të Kuvendit me kërkesë për mbajtjen e seancës së jashtëzakonshme më 21 prill 2013, në orën 20:00, për të raportuar para Kuvendit të Republikës së Kosovës për

marrëveshjen për normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Serbisë, e cila është parafuar më 19 prill 2013 nga kryeministri i Republikës së Kosovës dhe kryeministri i Republikës së Serbisë.

Kryetari e ftoi kryeministrin që ta marrë fjalën.

Kryeministri i Kosovës, z. **Hashim Thaçi**, tha se si kryeministër i Republikës së Kosovës kam kërkuar që t'i informoj deputetët e Kuvendit të Republikës së Kosovës për rundin e nëntë dhe të dhjetë të dialogut për normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet Kosovës dhe Serbisë, që është zhvilluar në Bruksel, me ndërmjetësimin e baroneshës Eshton, më 17 dhe 19 prill 2013.

Ju falënderoj për besimin dhe mbështetjen tuaj, por i falënderoj edhe kritikët ndaj këtij procesi me sugjerimet e tyre, kritikët e tyre na kanë ndihmuar që ne të jemi edhe më këmbëngulës, më aktivë, më dinamikë, më pozitivë dhe të përgjegjshëm në proceset që kemi kaluar.

Pardje, pra të premten, më 19 prill 2013, në Bruksel, Kosova e përmbylli edhe një tjetër pjesë thelbësore të konsolidimit të shtetësisë së saj. Jam i bindur se kjo marrëveshje ndërshtetërore, e arritur ndërmjet Kosovës dhe Serbisë, e që është e para e kësaj natyre, i hap rrugë të sigurt integritetit të Kosovës dhe i jep fund njëherë e përgjithmonë izolimit.

Kjo marrëveshje është marrëveshje për të ardhmen, për paqen dhe për integritetin euroatlantike. Kjo është marrëveshje e paqes ndërmjet Kosovës dhe Serbisë. Është marrëveshje nëpërmjet së cilës ne do ta shtrijmë autoritetin tonë në tërë territorin e Kosovës.

Në vazhdim, kryeministri paraqiti tekstin e marrëveshjes dhe sqaroi secilën pikë veç e veç.

Pika e parë e marrëveshjes thotë: Do të krijohet një asociacion, bashkësi e komunave me shumicë serbe në Kosovë. Anëtarësia do të jetë e hapur për çdo komunë tjetër, nëse anëtarët janë në pajtim.

Sqarim: Kjo pikë e parë është plotësisht në përputhje me Kushtetutën e Kosovës, Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale dhe Kartën Evropiane për Vetëqeverisjen Lokale.

Pika e dytë: Bashkësia/Asociacioni do të formohet nëpërmjet statutit. Shpërbërja e tij mund të bëhet vetëm me vendim të komunave pjesëmarrëse, do të ketë garanci ligjore nëpërmjet ligjit të zbatueshëm dhe ligjit kushtetues, përfshirë rregulloren për shumicën prej 2/3.

Sqarim: Themelimi dhe shpërbërja e këtij asociacioni janë në përputhje me Kushtetutën e Kosovës dhe ligjet përkatëse dhe ky parim është i natyrës së njëjtë me mënyrën se si themelohen dhe shpërbëhen asociacionet e ndryshme.

Pika e tretë: Struktura e Asociacionit/Bashkësisë do të themelohet mbi të njëjtën bazë si edhe statuti i asociacionit të komunave të Kosovës. Si për shembull, kryetari, nënkryetari, Kuvendi, Këshilli.

Sqarim: Ky parim e specifikon qartë se asociacioni i komunave me shumicë serbe në Kosovë do ta ketë të njëjtën strukturë si të asociacionit të komunave të Kosovës, edhe asociacioni aktual i Kosovës e ka edhe kryetarin.

Pika e katërt: Në përputhje me kompetencat e parapara me Kartën Evropiane për Vetëqeverisjes Lokale dhe sipas ligjeve të Kosovës, komunat pjesëmarrëse do të kenë të drejtë të bashkëpunojnë me ushtrimin kolektiv të kompetencave të tyre nëpërmjet Bashkësisë-Asociacionit. Asociacioni-Bashkësia do të kenë vështirësi të plotë mbi fushat, si zhvillim ekonomik, arsim, shëndetësi, planifikim urban dhe rural.

Pika e pestë: Asociacioni/Bashkësia do të ushtrojë kompetenca të tjera, siç mund të delegohen nga autoritetet qendrore.

Sqarim për pikat katër dhe pesë: Pikat katër dhe pesë po ashtu janë kushtetuese dhe ligjore. Bazuar në ligjet e Kosovës, autoritetet qeveritare, në të gjitha nivelet, kanë të drejtë t'i ushtrojnë të drejtat e tyre edhe nëpërmjet mekanizmave të tjerë, siç është ky asociacion.

Kjo nënkupton se komunat, të cilat do të jenë pjesë përbërëse e këtij asociacioni, mund ta delegojnë një pjesë të kufizuar të autoritetit të tyre tek asociacioni për t'i kryer këto funksione të caktuara publike.

Kjo përgjegjësi apo funksione, të cilat mund të delegohen nga komunat tek asociacioni, mund të revokohen në çdo kohë nga vetë komunat, të cilat i kanë deleguar ato.

Pika e gjashtë: Asociacioni/Bashkësia do të ketë një rol përfaqësues te autoriteti qendror dhe për këtë qëllim do të ketë një përfaqësues në Këshillin Konsultativ të komuniteteve. Në përmbushje të këtij roli, parashihet funksioni monitorues.

Sqarim: Kjo është e ngjashme me rolin dhe punën që bën shoqëria civile te ne.

Pika e shtatë: Do të ketë një polici në Kosovë, e quajtur Policia e Kosovës.

E gjithë Policia në veri të Kosovës do të integrohet brenda kornizës së Policisë së Kosovës, pagat do të jepen vetëm nga Policia e Kosovës.

Pika e tetë: Pjesëtarëve të strukturave serbe të sigurisë do t'u ofrohet vend ekuivalent në strukturat e Kosovës.

Sqarim për pikat 7 dhe 8: Këto dy parime saktësojnë se strukturat ilegale të Serbisë që kanë ekzistuar në veri të vendit tash e 14 vjet, tani e tutje nuk do të ekzistojnë dhe nuk do të mund të operojnë. Kjo marrëveshje zyrtarisht u jep fund atyre.

Pika e nëntë: Do të ketë një komandant rajonal të Policisë për katër komunat me shumicë serbe në veri, Mitrovica e veriut, Zveçani, Zubin-Potoku dhe Leposaviqi. Komandant i këtij regjioni do të jetë një serb i nominuar nga Ministria e Punëve të Brendshme të Kosovës, nga lista e ofruar nga katër kryetarët e komunave, në emër të Asociacionit/Bashkësisë. Do të ketë komandant tjetër rajonal për komunat e Mitrovicës jugore, Skenderajt dhe Vushtrisë.

Komandanti rajonal i katër komunave në veri do të bashkëpunojë me komandantët e tjerë rajonalë.

Sqarim: E bëj të qartë se të gjithë komandantët rajonalë janë në kontroll të plotë nga autoriteti i nivelit përkatës në nivelin qendror në Prishtinë.

Ata, kudo që janë, në çdo rajon të Kosovës do ta zbatojnë rendin kushtetues, ligjet tona dhe zinxhirin e vetëm komandues. Për më tepër, procesi i selektimit, i cili u sqarua në këtë paragraf, është në përputhje me ligjin ekzistues të Kosovës.

Pika e dhjetë: Autoritetet gjyqësore do të integrohen dhe do të veprojnë në kuadër të kornizës ligjore të Kosovës. Gjykata e Apelit nga Prishtina do të themelojë një panel të përbërë me shumicë të serbëve të Kosovës për t'i gjykuar të gjitha rastet në komunat me shumicë serbe. Një divizion i kësaj Gjykate të Apelit, i përbërë nga stafi administrativ dhe gjyqtarët, do të vendoset në mënyrë të përhershme në veri të Mitrovicës, në Gjykatën Themelore në Mitrovicë.

Secili panel i divizionit të mësipërm do të ketë përbërje me shumicë të gjyqtarëve të përkatësisë serbe të Kosovës. Gjyqtarët përkatës do të vendosin në panel, në varësi të natyrës së rastit në fjalë.

Sqarim: Kjo pikë rikonfirmon faktin se strukturat ilegale në fushën e drejtësisë, të cilat kanë vepruar në veri të vendit, tani e tutje nuk do të mund të funksionojnë, nuk do të mund të veprojnë. Ato kanë qenë ilegale. Ato do të shpërbëhen.

Kjo është në tërësi në përputhje me Kushtetutën, ligjet për gjykatat dhe Prokurorinë. Është e qartë se në Kosovë do të aplikohen vetëm ligjet tona.

Pika e njëmbëdhjetë: Zgjedhjet lokale në komunat e veriut do të organizohen në vitin 2013. Qëllimi dhe gatishmëria jonë është që këto zgjedhje të organizohen në të njëjtën kohë kur është edhe afati kushtetues dhe ligjor i organizimit të zgjedhjeve lokale të Kosovës, pra në vjeshtën e këtij viti. Zgjedhjet lokale do të lehtësohen nga OSBE-ja, në përputhje me ligjet e Kosovës dhe me standardet ndërkombëtare.

Sqarim: Më në fund, pra pas 14 vjetësh të mungesës së demokracisë dhe mundësisë për të organizuar zgjedhjet e lira dhe lokale në veri të vendit, qytetarët e Kosovës që jetojnë atje do të kenë mundësi që pa frikë dhe nëpërmjet një procesi legjitim zgjedhor, i cili do të bëhet sipas ligjeve të Republikës së Kosovës, me rolin lehtësues të OSBE-së, ata do t'i zgjedhin udhëheqësit e tyre legjitimë lokalë, të cilët do t'i zbatojnë ligjet e shtetit tonë.

Pika e dymbëdhjetë: Një plan zbatimi, i cili përfshin edhe afatin kohor, sepse secilit nga ju e di që ju intereson edhe afati kohor, edhe mekanizmat implementues, do të krijohet deri më 26 prill.

Në zbatimin e kësaj marrëveshje do të trajtohet edhe parimi i financimit transparent.

Sqarim: Kjo pikë është thelbësore për zbatimin e marrëveshjes, sepse fati i kësaj marrëveshjeje varet nga zbatimi i saj.

Pika e trembëdhjetë: Diskutimet lidhur me energjinë, telekomin dhe çështjen e personave të zhdukur do të intensifikohen nga të dyja palët dhe do të përfundojnë deri më 15 qershor.

Sqarim: Ekipet e dy shteteve duhet patjetër që të arrijnë marrëveshje në fushën e energjisë dhe telekomit deri më 15 qershor.

Pika e katërbëdhjetë: Është dakorduar që asnjëra palë nuk do ta bllokojë apo t'i inkurajojë të tjerët që ta bllokojnë progresin e palës tjetër në rrugën përkatëse drejt Bashkimit Evropian.

Sqarim: Kjo është një ndër pikat kyçe, e cila do ta forcojë subjektivitetin ndërkombëtar të Republikës së Kosovës në arenën ndërkombëtare. E theksoj se kjo marrëveshje e kompletton dokumentin e presidentit Ahtisari.

Pika e pesëmbëdhjetë: Do të themelohet një komitet zbatimi nga të dyja palët me lehtësimin e Bashkimit Evropian.

Sqarim: Edhe kjo pikë është jashtëzakonisht e rëndësishme për mbikëqyrjen e zbatimit të plotë të marrëveshjes në praktikë, pra në terren.

Ne kemi propozuar që ky komitet i zbatimit të jetë në nivelin më të lartë politik, pra të përbëhet nga të dy kryeministrat e dy shteteve, të Kosovës dhe Serbisë, dhe në emër të Bashkimit Evropian përsëri të jetë baronesha Eshton.

Në fund, kryeministri i falënderoi të gjithë përfaqësuesit e institucioneve dhe të partive politike vendore, si dhe të shteteve dhe të organizatave ndërkombëtare, që e mbështetën procesin e normalizimit të marrëdhënieve ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Republikës së Serbisë.

Pas raportimit të kryeministrit, kryetari hapi diskutimin parlamentar.

Deputeti **Arsim Bajrami**, në emër të Partisë Demokratike, tha se Grupi Parlamentar i Partisë Demokratike e shpreh qëndrimin në katër pjesë.

E para, vlerësimin e përgjithshëm të marrëveshjes; e dyta, analizën e përgjithshme të marrëveshjes; e treta, konkluzionet finale rreth studimit të kësaj marrëveshjes, dhe e katërta, rekomandimet që ne i kemi dhënë në implementim të kësaj marrëveshjeje.

Grupi Parlamentar, nënshkrimin e marrëveshjes ndërmjet dy shteteve sovrane dhe të pavarura e konsideron si një akt historik, si një moment të fillimit të një epoke të re, të një epoke civilizuese, të një epoke ku Kosova dhe Serbia për herë të parë, në mënyrë paqësore, civilizuese dhe evropiane, arrin një marrëveshje historike, me të cilën fillon edhe një epokë e re, epokë e evropianizimit të këtyre dy vendeve.

Ne vlerësojmë se nëpërmjet kësaj marrëveshjeje, e cila nuk është prefekte, arrihet një kompromis real, një kompromis që është edhe në pajtim me raportin faktik që e kemi dhe arrihet një kompromis, me të cilin fakt ruhen vlerat kombëtare të Republikës së Kosovës, ruhen interesat kombëtare të Kosovës, ruhen interesat kushtetuese të Kosovës. Dhe, kjo marrëveshje është plotësisht në pajtim me sistemin unik kushtetues të Republikës së Kosovës, është plotësisht në pajtim me Rezolutën e Kuvendit të Kosovës, me të cilën Kuvendi e ka autorizuar Qeverinë e Kosovës që t'i fillojë këto procese.

Ismet Beqiri, në emër të Grupit Parlamentar të LDK-së, tha se Lidhja Demokratike e Kosovës, me gjithë vërejtjet që i ka në këtë draft-marrëveshje në pika të caktuara të saj, jep pëlqimin e saj në parim dhe u bëjmë thirrje njëkohësisht Bashkimit Evropian dhe SHBA-ve që ta garantojnë implementimin e saj.

LDK-ja është e vetëdijshme se dialogu me fqinjët e saj është parim evropian dhe rrjedhimisht e përkrahim si parim.

LDK-ja insiston dhe do të këmbëngulë në ruajtjen dhe në mbrojtjen e Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe, veçanërisht karakterin unitar të saj.

Ne e themi qartë se garancitë dhe mbështetja e SHBA-ve, BE-së dhe NATO-s janë arsyeja kryesore, se pse ne e përkrahim në parim këtë draft-marrëveshje.

Ne si subjekt politik, si parti shtet-formuese dhe shtet-ndërtuese, interesat shtetërore dhe nacionale i vëmë mbi çdo interes tjetër.

Albin Kurti, në emër të Grupit Parlamentar të “Vetëvendosjes”, tha se me këto 15 pika të marrëveshjes ndërmjet Thaçit e Daçiqit, Kosova politikisht ndodhet në pikën e saj më të ulët.

Nuk pati raportim të Thaçit në Kuvendin e Kosovës as pas takimit të tetë, e as pas takimit të nëntë me Daçiqin, kurse marrëveshja, siç e dimë, u bë pas takimit të dhjetë.

Me këto 15 pika, Kosova bosnjëzohet duke u shndërruar në shtet jofunksional drejt dështimit të sigurt. Për hir të pushtetit të tij, Thaçi, i zhytur në korrupsion dhe në krim të organizuar, i sakrifikoi, i braktisi, si shqiptarët në veri të Kosovës, ashtu edhe ata në Kosovën Lindore.

Kjo marrëveshje është përgjithësisht realizim i platformës së Serbisë të 13 janarit.

Pesë kushte kapitale është dashur që t'i vihen Serbisë, para çfarëdo dialogu me të. Kushti legal dhe juridik - Serbia duhet ta ndryshojë Kushtetutën, ku shkruan që Kosova është pjesë integrale e Serbisë dhe duhet ta pranojë pavarësinë e Kosovës.

Kushti humanitar dhe moral - Serbia duhet të kërkojë falje për krimet nga e kaluara dhe duhet t'i kthejë trupat e 1 700 të pagjeturve.

Kushti politik - Serbia duhet të pushojë me diskriminimin, terrorin, shfrytëzimin ekonomik dhe shtypjen politike të shqiptarëve në Preshevë, Medvegjë e Bujanoc, dhe duhet të pushojë me financimin e strukturave ilegale kriminale e armiqësore në Kosovë drejt shpërbërjes e shuarjes së tyre.

Kushti i katërt, ai i drejtësisë - në Kosovë janë vrarë 12 mijë njerëz veç në luftën e fundit. Numri i atyre që janë në burg për këtë është njëshifror. Serbia duhet t'ia dorëzojë Kosovës kriminelët serbë të luftës.

Dhe kushti i pestë, zhdëmtimi - 119 855 shtëpi janë shkatërruar, dëmtuar ose rrënuar. Asnjë cent nuk e ka paguar Serbia.

Depozitat bankare, kontributin pensional, 1 200 artifakte kulturore, regjistrat civilë dhe dokumentacionin kadastral e ka plaçkitur dhe duhet t'ia kthejë Kosovës.

Por, të gjitha këto kushte nuk ishin as tema të bisedimeve.

Në vazhdim z. Kurti i komentoi pikat e marrëveshjes.

Blerim Shala, në emër të Grupit Parlamentar të AAK-së, tha se dialogu politik ndërmjet Qeverisë së Kosovës dhe Qeverisë së Serbisë synon hyrjen në fazën e paparë në historinë shqiptaro-serbe dhe të atyre ndërmjet Kosovës dhe Serbisë, atë të normalizimit të marrëdhënieve, vendimi ka ndodhur pikërisht me Marrëveshjen e 19 prillit në Bruksel.

Me këtë marrëveshjeje, në fakt, përfshihen tri dimensione të politikës brenda saj: zgjidhja e temës së veriut të Kosovës; raportet ndërmjet dy shteteve, ndërmjet Kosovës dhe Serbisë; si dhe pozicioni ndërkombëtar i Kosovës apo kahet e integritit të Kosovës në BE.

Me këtë marrëveshje krijohen mundësitë ligjore dhe politike për integrimin e veriut të Kosovës, krijohen rrethanat ligjore dhe politike që qytetarët e veriut të Kosovës të jenë kontribuues në Policinë, në Gjyqësinë e Kosovës, të bëhen tatimpagues dhe votues, të bëhen qytetarë me të gjitha të drejtat e garantuara me Kushtetutën e Republikës së Kosovës.

Brenda pak ditësh duhet të përgatitet edhe plani për jetësimin e marrëveshjes nga Zyra e zonjës Eshton, i cili duhet të dakordohet në emër të Qeverisë së Kosovës dhe asaj të Serbisë.

Shqetësimet tona mund të adresohen si duhet për të arritur te caku i synuar, i integritit të plotë të veriut të Kosovës dhe normalizimit të marrëdhënieve ndërmjet Kosovës dhe Serbisë.

Fati i kësaj marrëveshjeje është zbatimi i saj i plotë.

Në emër të Koalicionit për Kosovë të Re, diskutoi zëvendëskryeministri i Kosovës, z. **Behgjet Pacolli**.

Zëvendëskryeministri Pacolli tha se institucionet e Kosovës, që prej 14 vjet me radhë nuk kanë arritur që ta shtrijë sovranitetin edhe në veri të vendit. Kosova si një shtet i ri në konsolidim e sipër duhej të rregullonte me kujdes, që mos të lejonte gabime, të cilat mund të ktheheshin në veprime që do ta dëmtonin shtet-ndërtimin tonë.

Sot me këtë marrëveshje, Serbia tërhiqet definitivisht nga kontrolli policor, administrativ i kësaj ane, në këtë pjesë të territorit tonë janë fuqitë e një shteti tjetër që në të ardhmen nuk do të ekzistojnë.

Dita e firmosjes së kësaj marrëveshjeje do të jetë një ndër datat historike me rëndësi për shtetin e Kosovës dhe të ardhmen e saj evropiane. Kosovës, sipas marrëveshjes, iu hoqën pengesat për të ardhmen evropiane, për anëtarësimin në Bashkimin Evropian. Shtetet që nuk e kanë njohur Kosovën, shumë shpejt do ta ndërrojnë vendimin e tyre.

Pika e Marrëveshjes, e veçanërisht ajo që i hap Kosovës perspektivën euro-atlantike është shumë e rëndësishme. Unë e di se shumë shtete nëpër botë presin që të ndodhë diçka me Serbinë, presin një marrëveshje, në mënyrë që menjëherë të marrin vendim ta njohin Kosovën, sa mirë është që Kosova të ketë miq kudo që janë ata.

Unë personalisht, në emrin tim, në emrin e partisë sime, në emrin e mbështetësve të AKR-së e përgëzoj kryeministrin e Kosovës dhe i them që të fillohet implementimi i kësaj marrëveshjeje, implementim ky që nuk është i lehtë. Kjo marrëveshje është vetëm si udhërrëfyes për normalizimin e marrëdhënieve me Serbinë.

Nënkryetari i Kuvendit, **Petar Miletiq**, në emër të GP të SLS-së, tha se ne sonte jemi marrë vesh që para qytetarëve të cilët i përfaqësojmë, por edhe para ardhmërisë sonë në të cilën me këtë vendim ndikojmë. Për këtë arsye ju apeloj juve, por edhe gjithë të tjerët, të cilët kanë përgjegjësi që ta përfundojnë këtë periudhë shkatërruese shumë të gjatë të stagnimit, të moskuptimit dhe të paqartësisë që me zgjuarsinë dhe guximin, përfundimisht të hapim një faqe të re në jetën tonë.

Bashkësia serbe në Kosovë është bërë peng i marrëdhënieve të pazgjidhura në mes Prishtinës dhe Beogradit dhe një gjendje e tillë për ne është e paqëndrueshme. 14 vite pas periudhës konfliktuale e cila është shumë edhe për Kosovën, pa marr parasysh të gjitha dallimet dhe shkaqet për të cilat ka ardhur deri te konflikti. Partia e Pavarur Liberale, marrëveshjen nga Brukseli e ka mirëpritur që nga momenti kur ajo është themeluar. Kemi insistuar me këmbëngulje për këtë, ju kemi gëzuar arritjes së saj dhe sot kemi pritur që para vetes të kemi një dokument që më parë ka qenë i pamundur, tekstin e harmonizuar të cilin do ta nënshkruajnë të dyja palët.

Kritikuesit e kompromisit të arritur, të cilin pushteti në Prishtinë dhe Beograd e konsiderojnë të kënaqshëm, nuk ofrojnë asgjë tjetër përveç ruajtjes me kokëfortësi të gjendjes status-cuo ose zgjidhjen problemit me dhunë.

]

Për të gjitha këto Partia e Pavarur Liberale e ka vetëm një përgjigje, punë të palodhshme dhe ballafaqim të guximshëm me të gjitha sfidat, të cilat tani më do të jenë para nesh. Duhet me qen i ndershëm dhe sonte duhet falënderuar edhe përfaqësuesit e Bashkësisë Evropiane dhe të Shteteve të Bashkuara të Amerikës, pa ndihmën dhe kontributin e të cilëve nuk do të arrinim një dialog të suksesshëm.

Pa përmbushjen e të gjitha këtyre obligimeve të cilat gjenden në ligjet dhe Kushtetutën e Kosovës të cilat burojnë nga Plan i Ahtisarit, nuk ka zhvillim të Kosovës dhe pa një Kosovë të zhvilluar nuk do të zhvillohet as komuniteti Serb, Shqiptar apo cili do komunitet tjetër.

Myfera Shinik, në emër të Grupit Parlamentar “6+”, tha se për përfaqësuesit e komuniteteve turk, boshnjak dhe rom në Grupin Parlamentar “6+”, mendojmë se kjo marrëveshje është e dobishme për Kosovën dhe është një hap i rëndësishëm për të ardhmen e saj.

Me pranimin e kësaj marrëveshjeje do të lehtësohet dhe përshpejtohet njohja e Kosovës nga pesë shtetet e BE-së që nuk na kanë njohur deri më tash. Do të përshpejtohet anëtarësimi i Kosovës në BE. Do të afrojë datën për liberalizimin e vizave që është pritur gjatë. Njëkohësisht, do të sigurojë stabilitet për serbët, shqiptarët, turqit dhe boshnjakët që jetojnë në veri të shtetit. Shteti ynë të marrë pjesë në mënyrë të barabartë në samitet dhe mbledhjet që organizohen nga organizatat ndërkombëtare dhe BE dhe ato rajonale.

Kjo marrëveshje besojmë se do të sigurojë paqe në tërë rajonin dhe dëshirojmë që ajo të jetë e dobishme për të gjithë.

Kryetari i Kuvendit, **Jakup Krasniqi** tha se Kosovës i duhet një marrëveshje për normalizimin e marrëdhënieve me Serbinë. Por, a është arritur një marrëveshje e tillë, historike, ku Serbia do ta njohë vërtet Kosovën shtet, këtë duhet ta shohim. Marrëveshja e plotë do të ishte kur Serbia heq çdo pengesë për anëtarësimin e Kosovës në Organizatën e Kombeve të Bashkuara. Kjo do të ishte marrëveshje për normalizimin e marrëdhënieve të plota ndërmjet Kosovës dhe Serbisë apo nënshkrimi i traktatit të paqes, siç kanë thënë qeveritarët tanë.

Koha do të tregojë se çfarë niveli është kjo marrëveshje, apo është marrëveshje e tipit të atyre teknike. Unë kam qenë për bisedime, jam për normalizimin e plotë të marrëdhënieve me serbët e Kosovës e Serbinë, por kjo që e pamë të shkruar në 15 pika nuk është e tillë.

Këto 15 pika nuk e përmbyllin kompromisin apo kompromiset tona, përkundrazi hapin shtigje për kompromise të reja dhe që krijojnë premisa të shumta në dëm të stabilitetit dhe të sigurisë dhe jo vetëm në Kosovë.

Këto kërkesa, kështu siç janë, do të duhej të ishin reciproke me komunat shqiptare në Serbi. Ajo që duhet të vlente për serbët në Kosovë, pse të mos vlente edhe për shqiptarët në Serbi. Kjo marrëveshje këtu si është konceptuar, është largim nga koncepti qytetar dhe multi-etnik i Republikës së Kosovës dhe mund të shërbejë si precedent për gjithë rajonin.

Dokumentin që e kemi përpara dhe po e debatojmë është dokument më shumë se gjysmak dhe nuk i jep të gjitha përfundimet e tij, vetëm lë të hapura çështje të ndryshme.

Çfarë dokumentesh politiko-ligjore prodhon ky dokument, ne nuk e dimë dhe me qëllim është i hartuar kështu. Kur të detajohet, ka mundësi të kuptojmë se ku fle djalli, por atëherë do të jetë vonë, tepër vonë.

Pra, nuk po na del se është marrëveshje, përveç emrit që e ka të tillë, edhe pse marrëveshja, edhe kështu si është, nuk është e plotë. Vetë fjala për kompromis, do të thotë se është shkuar përtej dokumentit gjithëpërfshirës për statusin e Kosovës. Përtej Kushtetutës dhe ligjit që e kemi miratuar. Ajo çka po mungon këtu është emri i vërtetë i kësaj autonomie. Sa është e thellë kjo autonomi me 15 pikat që i kemi në shqyrtim, e kemi vështirë ta themi kështu, siç e kemi këtë dokument.

Unë nuk do të hezitohet të kontribuoj për ratifikimin e një marrëveshjeje që do t'i normalizonte marrëdhëniet Serbi-Kosovë. Le të rrumbullakohet marrëveshja me të gjitha detajet, me të gjitha përfundimet dhe normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet dy vendeve tona.

Nënkryetari i Kuvendit, **Sabri Hamiti**, tha se kjo marrëveshje që e kemi sot këtu dhe është për herë të parë, mbas 6 muajsh, ne e kemi një tekst në dorë. Teksti thotë: Marrëveshje e parë e parimeve që rregullojnë normalizimin e marrëdhënieve, po me kë, kush, nuk thuhet. Kështu thuhet. Nga kjo që duken, këtu janë nja 15 pika.

Kjo në të vërtetë nuk është marrëveshje e parë për parime që rregullojnë normalizimin e marrëdhënieve. Nëse titulli, emri e jep substancën, 'nomen est omen' thonë latinët, atëherë kjo në të vërtetë do të duhej të ishte: **Marrëveshje për statusin e bashkësisë serbe në veri të Kosovës.**

Këto të 15 pikat nuk merren me asgjë tjetër, veçse me statusin, organizimin, veprimin e serbëve në veri të Kosovës, po saktësoj, sepse jo dhe të gjithë serbëve që jetojnë në Republikën e Kosovës. Dhe, këto 15 pika në të vërtetë prodhojnë një pushtet plus për, ju nëse doni quajini komuna me shumicë serbe në veri, nëse doni quajeni bashkësia e komunave me shumicë serbe në veri, prapë i bie statusi i serbëve në komunat e veriut të Kosovës, statusi serb.

E pra, nëse i jepet pushtet plus kësaj pjese të popullatës, ose po e quajmë qytetarëve të Republikës së Kosovës, absolutisht që krijohet asimetri e pushteteve, qoftë brenda këtij, ta quajmë, minoriteti, unë po e quaj nacionaliteti, çfarë doni thoni.

Për pasojë, ky pushtet plus, patjetër që e prek Kushtetutën, patjetër ligjet. Kot e themi ne s'e prek, po se po, nëse është pushtet plus, e prek. Kjo është përgjegjësi e madhe. Çfarëdo ndryshimi që implikohet duhet të bëhet ngadalë, kujdesshëm, të studiohet, nëse duhet të bëhet.

Pra, sot në Kuvendin e Republikës së Kosovës nuk duhet të kërkohet të bëhen votime të kësaj natyre vendosëse, por të kërkohet që këto pika të kthehen në program të detajuar - çka lypet me to, çka do me to dhe si një hartë e tërë, rrjetë e tërë e kërkesave të silltet si tekst total, me detaje, atëherë mund të mblidhet Kuvendi i Republikës së Kosovës dhe të reflektojë thellë dhe të votojë kështu ose ashtu.

Lidhur me këtë pikë diskutuan edhe këta deputetë: **Agim Kuleta, Halit Krasniqi, Afrim Kasolli, Emilija Rexhepi, Rexhep Selimi, Hydajet Hyseni, Liburn Aliu, Afrim Hoti, Muhamet Mustafa, Lutfi Haziri, Ramiz Kelmendi, Glauk Konjufca, Ardian Gjini, Arben Gashi, Nijazi Idrizi** (diskutimin e dorëzoi me shkrim) dhe **Bekim Haxhiu** (diskutimin e dorëzoi me shkrim), si dhe zëvendëskryeministri **Harjedin Kuçi** dhe ministri i Punëve të Jashtme, z. **Enver Hoxhaj**, diskutimet e të cilëve janë dhënë të plota në transkript.

Pas diskutuesve të shënuara më lart, kryeministri i Kosovës, z. **Hashim Thaçi**, e mori fjalën për ta paraqitur tekstin e rezolutës për miratim.

Por, gjatë paraqitjes së kryeministrit, deputetët e Grupit Parlamentar të Lëvizjes “Vetëvendosje” nëpërmjet një audio-incizimi dhe me pankarta para foltores së Kuvendit e pamundësuan zhvillimin e punës së seancës.

Kryetari i Kuvendit, për ta tejkaluar situatën e krijuar, dha pauzë në seancë dhe e ftoi mbledhjen e Kryesisë së Kuvendit, me kryetarët e grupeve parlamentare për t’u konsultuar lidhur me procedimin e mëtejme të seancës.

Pas pauzës, kryetari i njoftoi deputetët se Kryesia e Kuvendit, në mbledhjen e mbajtur me kryetarët e grupeve parlamentare, ka vendosur që propozim-rezoluta t’u shpërndahet deputetëve të Kuvendit dhe pastaj të procedohet me votimin e saj. Deputetët e Kuvendit le të votojnë sipas bindjeve të veta.

Kryetari e ftoi kryeministrin e Kosovës që ta paraqesë propozim-rezolutën.

Kryeministri Hashim Thaçi, para deputetëve të Kuvendit e paraqiti tekstin e propozim-rezolutës prej tre pikash.

Kryetari e hodhi në votim propozim-rezolutën.

Rezultati i votimit ishte, si vijon:

Për -----	89,
Kundër -----	5,
Abstenime -----	1.

Kryetari konstatoi se Kuvendi, me shumicë votash, miratoi këtë:

R E Z O L U T Ë

Për dhënien e pëlqimit për nënshkrim të Marrëveshjes së parë të parimeve që e rregullojnë normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Republikës së Serbisë

1. Kuvendi i Republikës së Kosovës shpreh përkrahje dhe jep pëlqimin për nënshkrimin e Marrëveshjes së parë të parimeve që e rregullojnë normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Republikës së Serbisë.

2. Kuvendi i Republikës së Kosovës mbështet zotimet e përmbajtura në këtë marrëveshje.
3. Kjo rezolutë hyn në fuqi në ditën e miratimit nga Kuvendi i Republikës së Kosovës.

Kryetari i mbylli punimet e mbledhjes së jashtëzakonshme të Kuvendit në orën 1:15 minuta.

Kryetari i Kuvendit
Jakup KRASNIQI

*Procesverbalin e hartoi:
Drejtoria për Çështje Plenare dhe Procedurale*